

Kvalitetsrapport for Hvissingegården

Tilsyn Glostrup Kommune

Kvalitetsrapporten er foretaget i forbindelse med tilsyn i daginstitutionen Hvissingegården 2023. Der er foretaget KIDS-observation den 1. februar i afdeling Broager, den 2. februar i afdeling Spurvebo og den 14. februar i afdeling Gården.

Kvalitetsrapporten er udarbejdet efter aftale med funktionsleder, Pernille Venbjerg, og udarbejdet af selvstændig pædagogiks psykologisk konsulent hos Be·coming, Sebastian Damkjær-Ohlsen. Dertil er der en KIDS-rapport, som viser en detaljeret vurdering af den pædagogiske kvalitet.

Kvalitetsrapporten er en konkluderende opsamling af de foretagne observationer. Observationerne er altid kontekstafhængige og vil derfor være et udtryk for de konkrete vilkår og handlinger, der forekom den pågældende dag. Kvalitetsrapporten er ikke en statistisk defineret konklusion om den faktiske kvalitet, men en beskrivelse af de kvaliteter og udfordringer, der er blevet observeret, og som der anbefales at arbejde videre med.

Kvalitetsrapporten er opdelt i de tre afdelinger; *Broager, Spurvebo og Gården*. Hver afdeling beskrives i de kommende afsnit og er inddelt i følgende afsnit:

- Resumé
- Opgørelse af kvalitetsscoringer
- Fysiske læringsmiljø
- Relationer
- Leg og aktivitet

Afdeling Broager

Resumé af observationer

Broager er indrettet med tre fysiske stuer, et fællesrum og et motoriskrum i kælderens. Huset har enkelte fordelingsmuligheder på stuerne og flere i fællesrummet, som benyttes gennem dagen af børn og voksne. Legeområderne er med varierende tydelighed og mængden af legetøj er begrænset. Det anbefales at arbejde med at tydeliggøre legeområdernes anvendelsesmuligheder og at have understøttende, inspirerende legetøj hertil.

Kvaliteten observeres, i forhold til det relationelle arbejde, grundlæggende høj. Dette kommer blandt andet til udtryk ved et pædagogisk personale som er venlige, imødekommende og anerkendende i deres samspil med børnene. Personalet observeres og vurderes som gode rollemodeller og det er tydeligt at se, at personalet oprigtigt interesserer sig for børnene. Der observeres mange eksempler hvor det pædagogiske personale genspejler børnenes begejstring, spørger nysgerrigt ind til barnets oplevelser og idéer og formår at skabe længerevarende, fokuserede samspil om det de fælles er optaget af.

Der observeres at det pædagogiske personale arbejder struktureret med små børnegrupper. Om formiddagen opdeles børnene i mindre grupper, hvor de tilbydes en bred vifte af aktiviteter. Hermed tilbydes børnene også forskellige udtryksformer og handle- og sanseerfaringer og der observeres mange eksempler på længerevarende samtaler og samspil mellem børn og voksne.

Det pædagogiske personale observeres at igangsætte flere aktiviteter om formiddagen, hvilket betyder at legen bliver mest fremtræden om eftermiddagen. Det anbefales at være opmærksom på, hvordan legen kan få en mere fremtræden rolle gennem hele dagen i balancering med aktiviteterne.

Opgørelsesskema

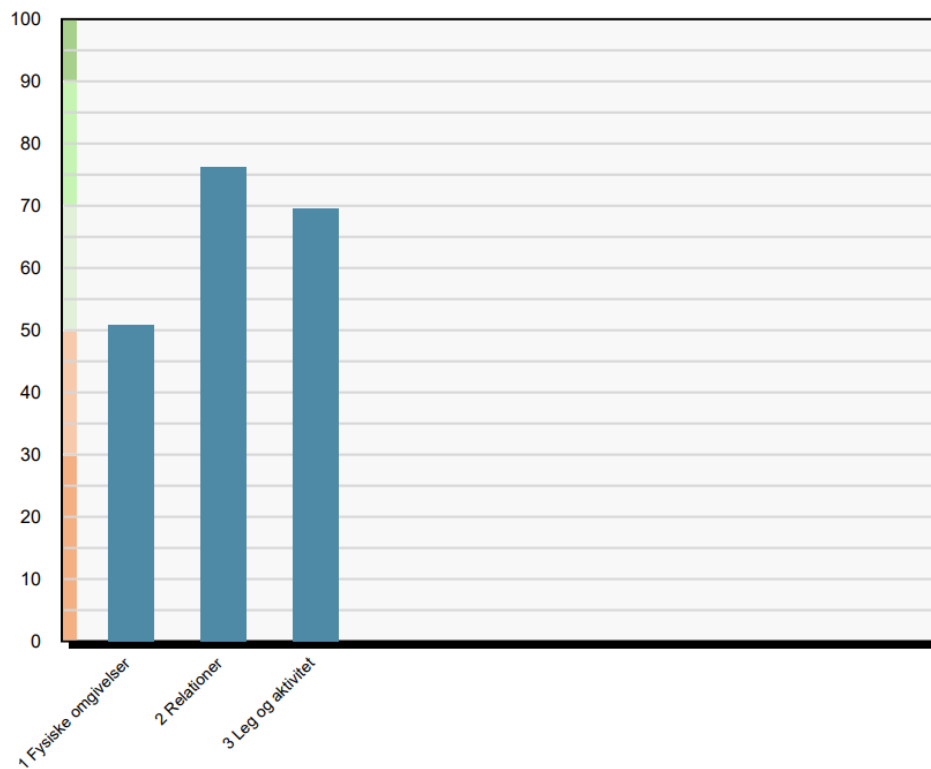
	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	56	50,9
Indendørs	12	60	32	53,3
Udendørs/legeplads	10	50	24	48
2. Relationer	21	105	80	76,2
3. Leg og aktivitet	27	135	94	69,6
Ialt	70	350	230	

Vejledende retningslinjer for scoren

Herunder ses vejledende retningslinjer for, hvordan du vurderer institutionens kvalitet, ud fra procentvise scorere.

Procentvis score	Vurdering	Farvekode
90-100 %	Fremragende kvalitet	
70-90 %	God kvalitet	
50-70 %	Tilstrækkelig kvalitet	
30-50 %	Utilstrækkelig kvalitet	
0-30 %	Ringe kvalitet	

% af maximal score

Fysiske læringsmiljø

Indendørs:

- Afdelingen er indrettet med tre fysiske stuer, et fællesrum og et motoriskrum i kælderen. Stuerne består af et stort lokale og et lille rum med en skydedør indtil.
- Stuerne er indrettet med to-tre legezoner, som er forskelligt afgrænset.
- Temaer og tydeligheden i legeområderne varierer meget.
- De fleste legeområder på stuerne giver mulighed for forskellige lege, men mængden af legetøj er begrænset. I legezonerne i fælles rummet observeres der mere tilgængeligt legetøj end på stuerne.
- I enkelte legezoner sættes legetøjet op, så det indbyder til leg.
- Fællesrummet er indrettet med flere små afgrænset legezoner og med en større grad af tydelighed end på stuerne. Fællesrummet anvendes af børn og voksne gennem hele observationsdagen, som på skift eller i "oppestunden" benytter rummet. Hermed skal fællesrummet medtænkes i den samlede KIDS-vurdering.

Anbefalinger:

- Det anbefales at forsætte arbejdet med legezonerne, således at de enkelte legezoner tematiseres og tydeliggøres i højere grad, så det bliver nemmere for børnene at afkode de enkelte legeområder. Ligeledes anbefales det at have mere understøttende legetøj, som kan sættes vejledende og inspirerende op.
- Det anbefales at fortsætte med at opdele børnene i mindre grupper og hermed anvende fællesrummet på skift, så børnene får bedre fordybelsesmuligheder.

Udendørs:

- Legepladsen består af et mindre område henvendt til de to yngste børnegrupper og et større område henvendt til den ældste børnegruppe.
- Legepladsen er indrettet med enkelte gode legeområder som er tydelige i deres anvendelsesmuligheder. Derudover er der mange områder, som ikke inspirerer eller lægger op til konkrete legemuligheder og som kræver at det pædagogiske personale igangsætter leg og aktivitet.
- Der vurderes ikke at være tilstrækkeligt med legesteder, hvis alle børn er udendørs.
- Der er overvejende mange fysiske kvadratmeter på legepladsen, men få legesteder som indbyder til forskellige legetyper, såsom rolleleg, cykelbane, motorik/klatrestativer, sandkasse, gynger mm.

Anbefalinger:

- At etablere flere gode legesteder som er lette at afkode i deres anvendelsesmulighed og som giver bedre mulighed for forskellige lege.
- Anbefalingen er at få skabt flere tematiske legesteder, hvor den alsidige leg og kroppen kan bruges på mange måder. Alternativt, vær opmærksom på, hvordan børnene kan tilbydes disse muligheder igennem pædagogiske lege og aktiviteter, der hvor legepladsen ikke naturligt ligger op til det.

Relationer

- Der er kun observeret få overgange om morgenen, når børnene bliver afleveret. Derfor scores der 3, da grundlagte for scoren er begrænset for en vurdering.
- Det pædagogiske personale observeres som venlige, imødekommende og anerkendende i deres samspil med børnene.
- Personalet observeres og vurderes som gode rollemodeller og det er tydeligt at se at personalet oprigtigt interesserer sig for børnene.

- Om morgenen bliver børnene fordelt ud på stuerne og i fællesrummet ved bordene ved "morgenhapsere". Dette skaber gode betingelser for samtaler ved bordene, hvor der er 3-5 børn og 1-2 voksne. Det observeres, at børnene og det pædagogiske personale opnår en del længerevarende samtaler, hvor det pædagogiske personale spørger nysgerrigt ind til barnets oplevelser og idéer.
- Der observeres mange eksempler hvor det pædagogiske personale skaber fælles opmærksomhed i dialoger og i aktiviteter. Det er tydeligt at personalet gennem nysgerrighed og forståelse hjælper børnene med at fastholde deres opmærksomhed på det de er optaget af. Dog observeres der en smule variation over dagen.
- Der observeres mange eksempler på, at det pædagogiske personale genspejler børnenes begejstring og udtryk, så børnene får mulighed for at opleve, at de voksne interesserer sig for dem. Dette giver ligeledes en mulighed for, at børnene kan forholde sig til hvordan verdenen kan opleves og forstås.
- Der ses mange eksempler hvor det pædagogiske personale møder børnene med sensitivitet og anerkendelse.
- Det er tydeligt at observere, at det pædagogiske personale tager sig tid og prioriterer det nære samspil. Personalet henvender sig til børnene, sætter sig ned, kigger børnene i øjnene og afstemmer sig kropsligt med børnene. Der observeres en smule variation.
- Der observeres ganske få konflikter. Når der er konflikter eller når børnene kommer i affektudbrud, handler det pædagogiske personale med følelsesmæssigt engagement og forståelse.

Anbefaling:

- Det anbefales at være opmærksom på, hvordan den sproglige bekræftelse, sensitivitet og respons på børnenes oplevelser, intentioner og følelser kan udbredes i hele personalegruppens praksis, således at den er at observere stabilt gennem hele dagen. Heri at være opmærksom på, hvordan hvert enkelt barn kommer til at føle sig unik og ikke blot som en del af en børnegruppe.

Leg og aktivitet

- På observationsdagen er der samlinger på flere af stuerne. Derefter fordeles børnene ud i mindre grupper sammen med en voksen. Det pædagogiske personale igangsætter forskellige aktiviteter eller går på legepladsen.
- På observationsdagen er formiddagen primært anvendt til aktiviteter.
- Der observeres mange forskellige typer aktiviteter gennem hele dagen, hvor børnene har mulighed for forskellige handle- og sanseerfaringer med forskellige udtryksformer.
- Det pædagogiske personale observeres at igangsætte flere aktiviteter om formiddagen. På nogle tidspunkter er alle børnene samlet og i andre tidsrum opdeles de i mindre grupper. I de mindre børnegrupper observeres der bedre betingelser for fordybelse og nærvær med en voksen.
- Personalet er opmærksomme på børnenes deltagelse i aktiviteterne og observeres at tilpasse og justere aktiviteten i forhold til børnenes engagement og forslag, dog med lidt variation.
- Der observeres mange eksempler, hvor der er fælles opmærksomhed på et fælles tredje i aktiviteterne mellem børn og voksne.
- Det observeres at det pædagogiske personale har en del længerevarende samspil med en del eller mange turtagninger i aktiviteterne.
- Når der observeres lege er det pædagogiske personale deltagende og understøttende i børnenes sociale interaktioner, så legen får gode betingelser.
- Legetøj i legeområderne ryddes op i forbindelse med spising og overgange, hvilket kan betyde at det er svære at vende tilbage til legen igen.

Anbefaling:

- Det anbefales at være opmærksom på balancering af leg og aktiviteter gennem dagen, så legen eventuelt får en mere fremtræden position, således at børnene både får glæde af leg og aktiviteter.
- Det anbefales at være opmærksom på hvordan legetøjet i legeområderne kan bevares og stå inspirerende til børnene, så de kan vende tilbage til legeområderne efter spisning, aktivitet eller anden overgang.

Afdeling Spurvebo

Resumé af observationer

Spruvebo har to fysiske stuer til de yngste børn, en stue til de ældste børn og et fællesrum. Stuerne er indrettet med et par legeområder, som er delvist afgrænset. Der er bedre mulighed for fordeling i legeområderne for juniorgruppen. Legeområderne fremstår med variation, men med få tydelige temaer som let kan afkodes af børnene. Hermed anbefales det at arbejde videre med at skabe flere legesteder som er tydelige og inspirerende for børnene.

På det relationelle område observeres det pædagogiske personale grundlæggende som venlige og imødekomme i samspillene med børnene. Der observeres dog en smule variation gennem dagen. Variationen kommer særligt til udtryk i personalets kommunikation og samspil med børnene. Der observeres en del samspil hvor det pædagogiske personale er tydelige og sensitive i deres kommunikation med børnene. Omvendt ses der flere eksempler hvor samspillene bliver af kortere varighed, med mindre grad af tydelighed, bekræftelse og involvering.

Om formiddagen opdeler personalet børnene i mindre grupper for at lave aktiviteter, hvilket giver gode betingelser for nærvær og deltagelse for børn og voksne. Særligt om formiddagen tilbydes børnene forskellige aktiviteter med mulighed for at få handle- og sanseerfaringer med forskellige udtryksformer. Der observeres variation i måden aktiviteterne faciliteres på. Nogle aktiviteter matcher ikke i fuld udstrækning børnenes alder og udviklingsniveau.

Da formiddagen hovedsagelig benyttes til aktiviteter, observeres muligheden for leg primært om eftermiddagen, og i noget lavere grad. Dermed anbefales det at arbejde med, at vægte legen gennem dagen i højere grad.

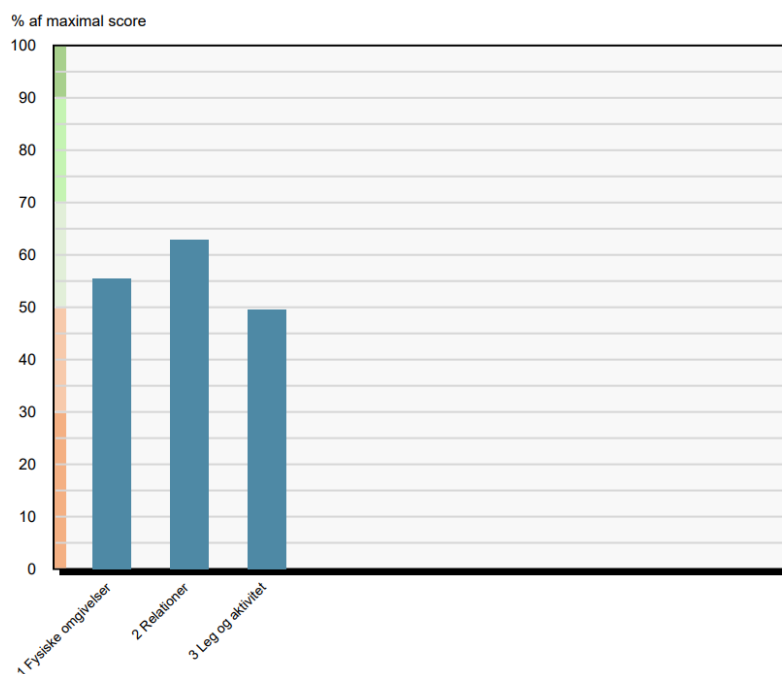
Opgørelsesskema

	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	61	55,5
Indendørs	12	60	29	48,3
Udendørs/legeplads	10	50	32	64
2. Relationer	21	105	66	62,9
3. Leg og aktivitet	27	135	67	49,6
Ialt	70	350	194	

Vejledende retningslinjer for scoren

Herunder ses vejledende retningslinjer for, hvordan du vurderer institutionens kvalitet, ud fra procentvise scorer.

Procentvis score	Vurdering	Farvekode
90-100 %	Fremragende kvalitet	
70-90 %	God kvalitet	
50-70 %	Tilstrækkelig kvalitet	
30-50 %	Utilstrækkelig kvalitet	
0-30 %	Ringe kvalitet	

Fysiske læringsmiljø

Indendørs:

- Afdelingen har to fysiske stuer med de yngste børn og en stue med de ældste børn. Derudover er der et fælles rum, som på observationsdagen ikke kan benyttes, men som under normale omsætninger rummer flere fordelings- og legemuligheder.
- Stuerne for de yngste børn er indrettet med 2-3 legeområder, som delvist er afgrænset.
- Legeområderne fremstår med variation og med få tydelige temaer for leg, hvilket gør det svære for børnene at afkode legeområderne. Enkelte steder sættes legetøjet inspirerende op, eksempelvis i sovestunden.
- Legeområderne indeholder forskelligt legetøj. Nogle steder er der meget begrænset med legetøj og en del møbler og legetøj ser slidt og sparsomt ud.
- Stuen for de ældste børn giver bedre betingelser for fordeling af børn og voksne. Stuen er indrettet med flere rum i rummet, som er tydeligere i deres tema end de øvrige stuer.

Anbefaling:

- Det anbefales at forsætte arbejdet med legezonerne, således at der skabes flere afgrænset legezoner og at de tematiseres og tydeliggøres i højere grad, så det bliver nemmere for børnene at afkode de enkelte legeområder. Ligeledes anbefales det at have rigeligt med understøttende legetøj, som kan sættes vejledende og inspirerende op.
- Det anbefales at fortsætte med at opdele børnene i mindre grupper og hermed anvende fællesrummet på skift, så børnene får bedre fordybelsesmuligheder.

Udendørs:

- Afdelingen råder over en legeplads med forskellige legemuligheder. Der er blandt andet gynger, sandkasser, legehuse og rutsjebane.
- Der er fine muligheder for at kunne lege uforstyrret. Samtidig er der områder som med fordel kunne tydeliggøres i højere grad, så det bliver lettere for børnene at vide hvad de må lege hvor.
- Legepladsen er kuperet med små bakker og træer som giver mulighed for motorisk udfoldelse, men derudover er legemulighederne få.

Anbefaling:

- Det anbefales at være opmærksom på børnenes muligheder for rolleleg, da der er få steder som direkte ligger op til denne type af leg på legepladsen.
- Legepladsen vurderes at have fine muligheder for alsidig leg i de tematiserede områder. Det anbefales at arbejde videre med hvordan de alsidige muligheder kan udvides, eventuelt med klatrestativ, flere legehuse, vandbaner eller lignede.

Relationer

- Det pædagogiske personale observeres grundlæggende som venlige og imødekommende i samspillene med børnene.
- Der observeres en del samspil hvor det pædagogiske personale er tydelige i deres kommunikation med børnene. Der ses god øjenkontakt og at den voksne fortæller og følger barnets respons.
 - Der ses dog en del variation på dette område og flere eksempler på samspil med lav tydelighed og med mindre involvering af børnene.
- Der observeres flere samspil hvor det pædagogiske personale sætter ord på sine handlinger, eksempelvis: "skal vi skære den ud, så du bedre kan spise den", "Kan du høre den knaser når man spiser den". Der observeres dog også her, variation på afdelingen.

- Der observeres eksempler hvor det pædagogiske personale både sprogligt og kropsligt bekræfter børnenes oplevelse, intentioner og følelser, men dette observeres ikke i udbredt grad i hele huset.
- Der observeres flere samspil hvor det pædagogiske personale spørger indtil børnenes oplevelser og idéer. Hertil observeres det, at personalet ofte er sensitive og nysgerrig på barnets udtryk og fortællinger.
 - Omvendt observeres der også samspil, hvor nysgerrigheden og sensitiviteten ikke kommer til udtryk i samme grad. I disse eksempler observeres interaktionerne af kortere varighed og uden den sammen udfoldelse af børnenes perspektiv.
- Der observeres eksempler hvor det pædagogiske personale reagerer med reguleringer, eksempelvis hvor den voksne spørger: “Er du færdig med at spise?”, “Ja” svarer barnet, og den voksne siger: “Nej, du er ej. Du er stadig i gang med at spise. Du skal lige sætte dig op og tykke af munden”.
 - Reguleringerne handler om eksempler hvor sensitiviteten udebliver og det bliver den voksnes vurdering som italesættes. Dette observeres ikke generelt i huset og vurderes ikke som en del af den samlede kultur.
- Der observeres enkelte eksempler hvor det pædagogiske personale er opmærksomme på børn som har vanskeligt ved at finde ind i lege, samspil og aktiviteter og som inddrager dem heri. Der ses omvendt også en del eksempler hvor børnene havde nydt godt af den voksnes opmærksomhed og inddragelse.

Anbefaling:

- Det anbefales at arbejde videre med det længevarende, fordybet samspil, hvor børn og voksne kan være fordybet sammen om noget fælles tredje, eksempelvis i lege, aktiviteter og spisesituationer.
- Det anbefales at arbejde videre med det sensitive og bekræftende samspil, hvor det pædagogiske personale i højere grad får givet sig tid til at afstemme barnet kropsligt og sprogligt, så børnenes intentioner, følelser og oplevelser italesættes og undersøges med henblik på, om barnet er forstået korrekt. Dette blev der observeret flere steder, men desværre ikke udbredt i hele institutionen.

- Det anbefales at være opmærksom på børnenes deltagelse, og særligt de børn som har svært ved at komme ind i leg og fordybelse og hjælpe dem med at fastholde opmærksomheden ved at inddrage dem i højere grad.

Leg og aktivitet

- Om formiddagen afholdes der samling på alle stuer og børn og voksne fordeler sig i mindre grupper. Nogle stuer sidder oppe ved bordene og andre nede på gulvet, dermed ses der forskellige forudsætninger for at skabe fælles opmærksomhed.
- Det pædagogiske personale igangsætter forskellige aktiviteter om formiddagen, så hver børnegruppe er beskæftiget med hver deres aktivitet, såsom klippekister, motoriklege, perler, lytte til dyreløde med mere. Aktiviteterne giver gode betingelser for nærvær og deltagelse for børn og voksne.
- Det observeres, at børnene gennem dagen præsenteres for forskellige aktiviteter hvor de har mulighed for at få handle- og sanseerfaringer med forskellige udtryksformer.
- Der observeres, at flere af de yngste børn har vanskeligt ved at fastholde opmærksomheden i aktiviteter såsom sanglege, hvor tempoet og niveauet til tider rammer over de yngstes udviklingsniveau. Meningsfuldheden i forhold til de yngste børn bliver hermed udfordret flere gange.
- Nogle aktiviteter observeres ikke som alderssvarende for de yngste børn, således vil de have vanskeligt ved at deltage i aktiviteter uden tæt voksenhjælp, eksempelvis klippekister.
- Om formiddagen er der primært blevet observeret vokseninitierede aktiviteter, dermed har der været få lege i dette tidsrum. Børnenes selvinitierede lege observeres i højere grad om eftermiddagen, men stadig i mindre grad.
- Om eftermiddagen observeres der eksempler, hvor det pædagogiske personale igangsætter lege og inviterer børnene med ind i legene, eksempelvis rolleleg med prinsesser og brandmand eller bold-løbe-leg.

- Der observeres eksempler hvor det pædagogiske personale tager legetøj ned til børnene, som de kan lege med.
- Der observeres også eksempler hvor det pædagogiske personale er til rådighed nede på gulvet, men hvor det er op til børnene at tage initiativ og selv skabe legemulighederne.

Anbefaling:

- Det anbefales at prioritere legen i højere grad og at det pædagogiske personale igangsætter og understøtter børnenes muligheder for at lære at lege. Det handler om at igangsætte og skabe mulighed for længevarende lege, øge intensiteten i interaktionerne i legene og om at inddrage børnene heri.
- Det anbefales at fokusere på aktiviteter og lege som matcher børnenes alder og udviklingsniveau, således at personalet i højere grad tilbyder lege, hvor børnene kan deltage, opleve meningsfuldhed og passende udfordringer. Hertil anbefales det at være opmærksomme på, hvordan aktiviteterne kan justeres og løbende tilpasses til børnenes engagement og meningsfuldhed.

Afdeling Gården

Resumé af observationer

Gården er fordelt på lokaler på stueplan og på 1. sal. Børnene er i største delen af dagen opdelt på hver deres etage. Hver etage indeholder flere fysiske lokaler, som giver gode fordelingsmuligheder for børn og voksne. Der er ganske få steder hvor legeområderne er tydelige i deres tema, hvilket gør det svære for børnene at afkode hvad man må lege hvor og hvilken adfærd der forventes. Dermed anbefales det at arbejde med at skabe tematiske legesteder, hvor det er tydeligt for børnenes hvad der kan leges hvor. Børnehaven råder over en stor legeplads med mange forskellige muligheder for leg.

I det relationelle arbejde observeres børnene at bliver mødt med tryghed. Det pædagogiske personale er opmærksomme på når børnene bliver utrygge eller kede af det. Personalet observeres som venlige, imødekommende og som gode rollemodeller, i samspil med børnene. Der observeres variation i samspil mellem børn og voksne, som handler om hvordan det pædagogiske personale engagerer sig i samspillet, med børnenes interesse for øje. Der observeres flere eksempler hvor det pædagogiske personale er "proaktive" og sætter sig ned til børnene i deres lege og de voksne spørger ind til børnenes ideer og guider dem videre til næste leg.

Særligt om formiddagen observeres der mange aktiviteter, hvor det pædagogiske personale igangsætter en bred vifte af aktiviteter, hvilket giver børnene mulighed for at erfare forskellige måder at udtrykke sig og lære på. Personalet opdeler børnene i mindre grupper om formiddagen, som giver gode muligheder for fordybelse uden for mange forstyrrelser. Det observeres at det pædagogiske personale er gode til at fastholde børnenes opmærksomhed i aktiviteterne over længere tid.

Der observeres at det pædagogiske personale deltager i lege, samspil og aktiviteter dagen igennem, men hovedsageligt er nærværende med de børn som engagerer sig i de vokseninitierede aktiviteter ved bordene. Hertil anbefales det at være mere opmærksomme på, hvor og hvordan "voksenkontakten" tilbydes, samt at prioritere engagementet i legene.

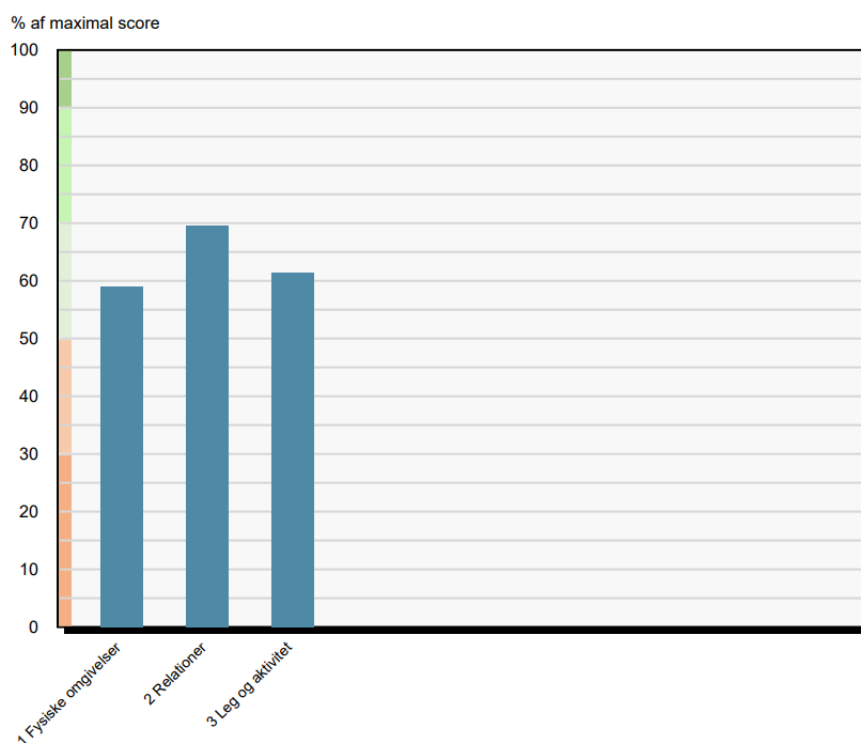
Opgørelsesskema

	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	65	59,1
Indendørs	12	60	26	43,3
Udendørs/legeplads	10	50	39	78
2. Relationer	21	105	73	69,5
3. Leg og aktivitet	27	135	83	61,5
Ialt	70	350	221	

Vejledende retningslinjer for scoren

Herunder ses vejledende retningslinjer for, hvordan du vurderer institutionens kvalitet, ud fra procentvise scorer.

Procentvis score	Vurdering	Farvekode
90-100 %	Fremragende kvalitet	
70-90 %	God kvalitet	
50-70 %	Tilstrækkelig kvalitet	
30-50 %	Utilstrækkelig kvalitet	
0-30 %	Ringe kvalitet	

Fysiske læringsmiljø

Indendørs:

- Afdelingen er fordelt på lokaler på stueplan og på 1. sal. Børnene er i største delen af dagen opdelt på hver deres etage.
- Hver etage indeholder flere fysiske lokaler, som giver gode fordelingsmuligheder for børn og voksne. Begge etager er yderligere indrettet med flere rum i rummet, hvor der er opsat afgrænsninger. Dog ikke alle steder. I nogle af lokalerne fylder borde og stole meget af rummet og dermed mindskes muligheden for fordeling og leg.
- Der er ganske få steder, hvor legeområderne er tydelige i deres tema, hvilket gør det svært for børnene at afkode hvad man må lege hvor og hvilken adfærd der forventes.
- De fleste afgrænsede zoner ligger op til forskellige typer af leg. Reolerne indeholder blandet legetøj og der ses områder, hvor der er intet eller meget sparsomt med legetøj.
- Flere steder er legetøjet tilgængeligt i børnehøjde, men mange steder er legetøjet svært tilgængeligt eller manglende.
- Før samling, ryddes der op i alle områder på trods af at samling kun foregår i ét rum. Dermed afbrydes børnenes leg og deres muligheder for at vende tilbage til legen minimeres.

Anbefaling:

- Det anbefales at arbejde med at skabe tematiske legesteder, hvor det er tydeligt for børnenes hvad der kan leges hvor. Det handler om at indrette et miljø som inspirerer og som dæmper op for børnenes legelyst. Hertil anbefales det at legeområderne udstyres med understøttende legetøj, som er stillet klar til leg.
- Det anbefales at arbejde med muligheden for at kunne lade legetøjet stå i legezonerne, eksempelvis i forbindelse med aktiviteter og spisning. Således kan børnene nemmere vende tilbage til de gode lege og der skal ikke automatisk ryddes op alle vegne.

Udendørs:

- Børnehaven råder over en stor legeplads med mange forskellige muligheder for leg. Legepladsen indeholder; gynger, sandkasse, klatrestativ, cykelbane, rutsjebane, legehuse med mere.
- Legepladsen giver mange gode muligheder for fordeling af børn og voksne, hvor børnene kan lege forholdsvis uforstyrret.
- En del af legepladsen er indrettet med naturen for øje og træer og buske giver afgrænset områder, hvor børnene kan lege mere uforstyrret eller gå på opdagelse. Dermed er der nogle områder som i højere grad er op til børnene selv af definere.

Anbefaling:

- At være opmærksom på balanceringen mellem at have en “opsyns-rolle” og en “legende-rolle” på legepladsen, da legepladsen dækker et stort fysisk område. Dermed at være opmærksom på både at være til rådighed og samtidig også kunne involvere sig i børnenes lege og aktiviteter.

Relationer

- Det pædagogiske personale observeres som venlige, imødekommende og som gode rollemodeller, i samspil med børnene.
- Ved overgangene om morgenen ved afleveringen, observeres der eksempler hvor det pædagogiske personale venligt og imødekommende kommer børn og forældre i møde, og inviterer dem med i samvær eller aktivitet efterfølgende. Der observeres også eksempler hvor børn og forældre kigger og går søgende rundt, hvor det pædagogiske personale i første omgang ikke responderer på dette.
- I store dele af dagen fordeles børnene, både i aktiviteter og i spisesituationer, hvilket skaber et “mindre” miljø i det “store”, og dermed skal børnene forholde sig til færre.
- Der observeres at børnene bliver mødt med tryghed. Personalet er opmærksomme på når børnene bliver utrygge, bange eller kede af det og

børnene trøstes, holdes om og passes på. Dog bliver børnene i mindre grad sprogligt bekræftet.

- Det pædagogiske personale observeres dagen igennem at være deltagende i samspil, lege og aktiviteter med børnene. Dette kommer blandt andet til udtryk ved, at personalet sidder nede på gulvet, oppe ved bordene eller deltager i legene ude på legepladsen.
 - Der observeres en mindre variation af ovennævnte gennem dagen, som kan tiltænkes pauseafvikling, personaleforskelle og organisering.
- Der observeres variation i samspil mellem børn og voksne. Variationen handler om hvordan personalet engagerer sig i samspillet med børnenes interesse for øje.
 - Der observeres eksempler hvor det pædagogiske personale deltager med højt engagement og nysgerrighed og omvendt observeres der eksempler, hvor personalet i højere grad er til rådighed, men som observerende, "passivt" følger med.
- Der observeres variation i intensiteten og graden af de længerevarende samspil med vekslende turtagninger.
 - På den ene side ses der aktiviteter hvor samspillene er centreret om den aktivitet der foregår (det vi spiller eller laver) hvor udforskningen og fordybelsen i samtalen er mindre omfangsrig.
 - På den anden side, observeres der flere samspil i aktiviteter hvor det pædagogiske personale spørger ind til børnenes ideer og oplevelser, og hvor der er tydelig turtagning med fokus på barnets perspektiv.
- Der observeres flere eksempler hvor det pædagogiske personale er "proaktive" og sætter sig ned til børnene i deres lege eller tilbyder deres hjælp, hvis et barn går flakkende rundt på stuen.
 - Hertil ses der en del eksempler på at de voksne spørger ind til børnene og guider dem videre til næste leg.
 - Der observeres også eksempler hvor personalet er mere "reaktive" i den forstand, at de er mere afventende på børnenes udspil. Her ses de voksne at være til rådighed, men at involvere sig i mindre omfang.

Anbefalinger:

- Det anbefales at fokusere på de eksempler, hvor det sensitive og sproglige samspil mellem børn og voksne kommer til udtryk. Anbefalingen er, at det pædagogiske personale i højere grad skal indleve sig i børnene følelser ved at afstemme barnet både kropsligt og sprogligt. På den måde skabes der mulighed for, at barnet kan få en oplevelse af at blive forstået i overensstemmelse med barnets egen forståelse.
- Det anbefales i forlængelse af ovennævnte at arbejde med hvordan variationen i det relationelle arbejde kan minimeres ved at "lære af de bedste" og støtte hinanden i hverdagen, så kvaliteten i højere grad bliver en fælles del af kulturen og ikke er for personbåren.

Leg og aktivitet

- Der observeres mange aktiviteter om formiddagen, hvor det pædagogiske personale igangsætter en bred vifte af aktiviteter. Dette giver børnene muligheder for at erfare forskellige måder at udtrykke sig og lære på.
- Det pædagogiske personale opdeler børnene i mindre grupper om formiddagen, både inde og ude, som skaber gode forudsætninger for deltagelse for børn og voksne i aktiviteter. Opdelingen giver også gode muligheder for fordybelse uden for mange forstyrrelser.
- Det observeres at det pædagogiske personale er gode til at fastholde børnenes opmærksomhed i aktiviteter over længere tid. Dette ses blandt andet ved spil og ved andre aktiviteter ved bordene, hvor den voksne bliver siddende.
- Der observeres flere eksempler hvor det pædagogiske personale justerer og tilpasser de forskellige aktiviteter til børnenes motivation og engagement. Der observeres samtidig andre eksempler hvor personalet fortsætter aktiviteten som planlagt og ikke i samme omfang justerer til børnenes udtryk.

- De børn som ikke deltager eller kun deltager i kortere perioder af aktiviteterne oppe ved bordene, observeres ikke at have den samme voksenkontakt.
- En del lege observeres indendørs at foregår oppe ved bordene ligesom aktiviteterne.
- Legene observeres at have bedre betingelser på legepladsen end på stuerne. Her observeres legene af længe varighed med færre afbrydelser.

Anbefaling:

- Det anbefales at være opmærksom på at skabe mulighed for leg og aktivitet i legeområderne, så flere lege og aktiviteter ikke hovedsageligt foregår oppe ved bordene, hvor børnenes motorik og sansning er begrænset.
- Det anbefales at være opmærksom på hvor og hvordan "voksenkontakten" tilbydes. Der observeres en overvægt af eksempler hvor kontakten og nærværet tilbydes i deltagelse i aktiviteter. Det vil sige, at de børn som ikke deltager eller deltager i mindre omfang i aktiviteterne, tilbydes mindre voksenkontakt. Hertil er anbefalingen at arbejde videre med hvordan det pædagogiske personale kan igangsætte, understøtte og deltage i legene i legeområderne.

